Factsheet
Risico op angst & depressie

Den Haag

Inhoud

1 Risico op angst en depressie in Den Haag

2 Vergelijking met 2016

3 Impact coronacrisis

4 Achtergrondkenmerken en risicogroepen - Den Haag

5 Angst en depressie naar stadsdelen Den Haag

6 Verdiepende analyses

7 Achtergrond en methode

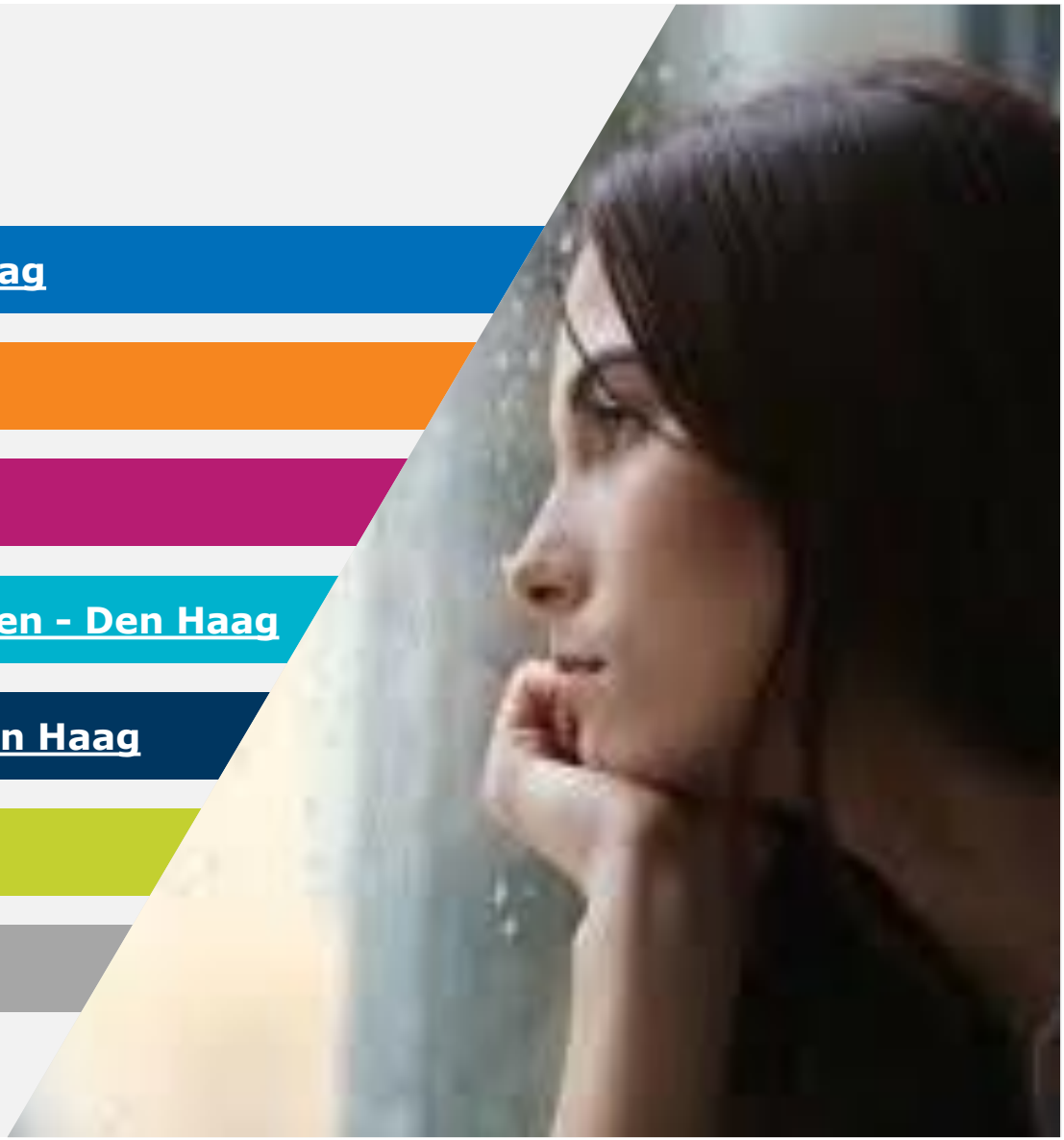

1 Risico op angst en depressie in Den Haag

Angst en depressie

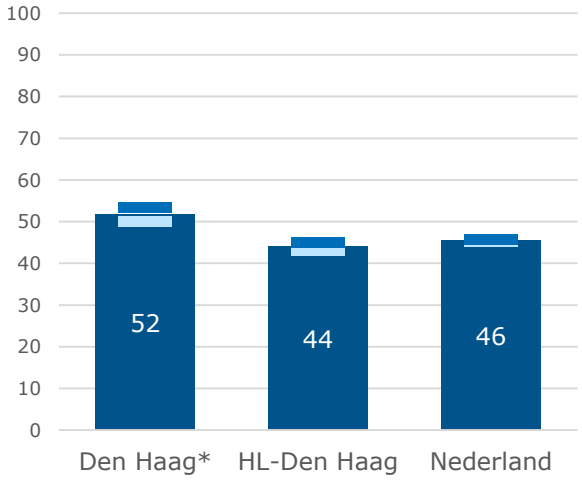

Percentage inwoners van 18 jaar en ouder dat een matig of hoog risico heeft op een angststoornis of depressie. Den Haag, Haaglanden (minus Den Haag), Nederland, 2020. De blauwe balken geven het 95%-betrouwbaarheidsinterval weer. Zie methode op p.11 voor uitleg.

Het percentage inwoners dat een matig of hoog risico heeft op een angststoornis of depressie is in Den Haag hoger dan in de rest van Haaglanden en Nederland.

Risico op angststoornis of depressie

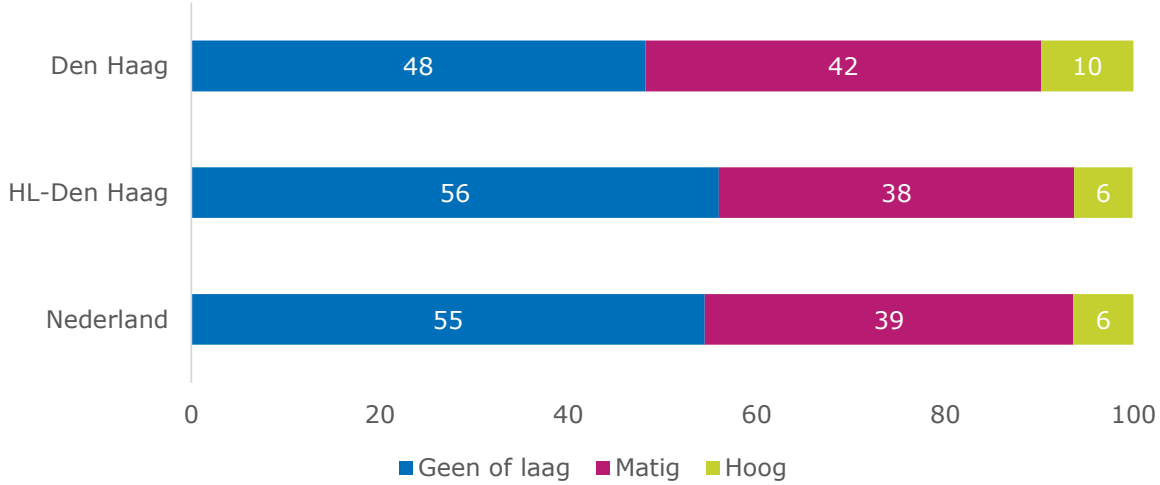

Percentage inwoners van 18 jaar en ouder en het risico op een angststoornis of depressie. Den Haag, Haaglanden (minus Den Haag), Nederland, 2020.

- In Den Haag heeft 48% van de inwoners geen of een laag risico op een angststoornis of depressie. 42% heeft een matig risico en 10% heeft een hoog risico op een angststoornis of depressie.

2 Vergelijking met 2016

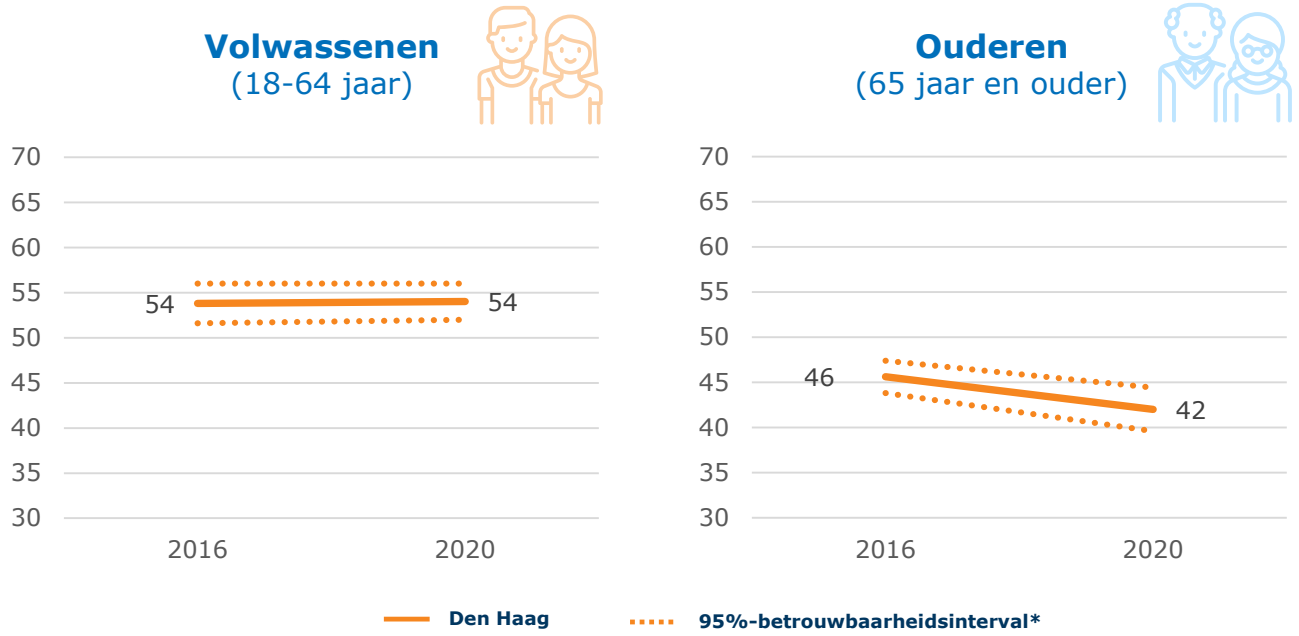

Percentage inwoners van 18 jaar en ouder dat een matig of hoog risico heeft op een angststoornis of depressie naar leeftijd en onderzoeksjaar. Den Haag, 2016-2020.

Stabiel onder 18-64 jarigen

Stabiel onder 65+'ers

Kernpunten

- Bij de 18-64-jarigen is er t.o.v. 2016 nauwelijks verandering in het percentage inwoners dat een matig of hoog risico heeft op een angststoornis of depressie. Dit wijkt niet af van het beeld in Haaglanden.
- Er is in 2020 nauwelijks verandering in het percentage 65+'ers dat een matig of hoog risico heeft op een angststoornis of depressie t.o.v. 2016. Dit wijkt af van het beeld in Haaglanden, daar is een significante daling te zien.

** Het 95%-betrouwbaarheidsinterval (BI) geeft de spreiding rondom het gemeten gemiddelde weer. Om te bepalen of er een verschil is tussen 2016 en 2020 zijn de 95%-BI's van 2016 en 2020 met elkaar vergeleken. Soms kan het visueel lijken of er een verschil is tussen beide jaren, maar wordt dit benoemd als geen verschil, omdat de 95%-BI's van 2016 en 2020 elkaar overlappen. Dit betekent namelijk dat het verschil tussen 2016 en 2020 kan worden verklaard door toeval. Voor meer uitleg, zie methode op p.11.*

3 Impact coronacrisis

Impact coronacrisis op angst *(Gezondheidsmeter 2020)*

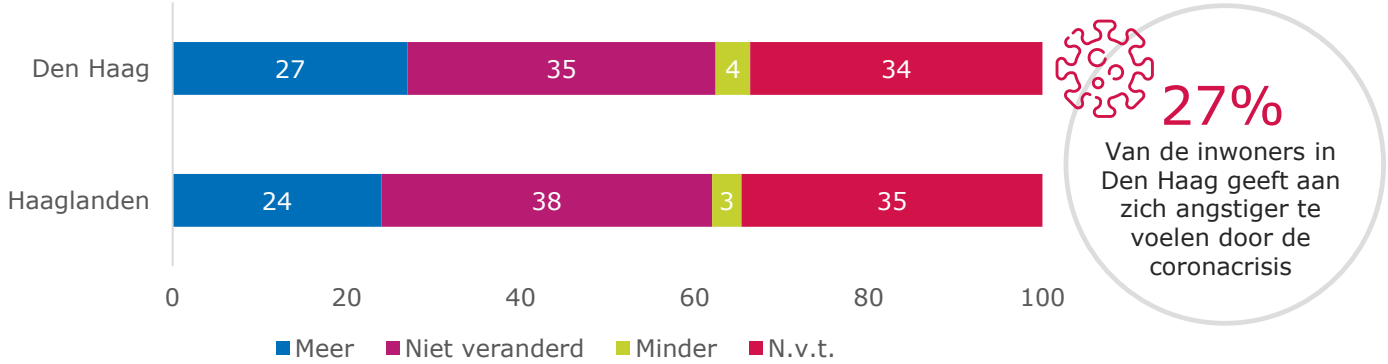

27%
Van de inwoners in Den Haag geeft aan zich angstiger te voelen door de coronacrisis

Percentage inwoners van 18 jaar en ouder dat zich meer, onveranderd of minder angstig voelt door de coronacrisis. Den Haag & Haaglanden, 2020.

Impact coronacrisis op depressie *(Gezondheidsmeter 2020)*

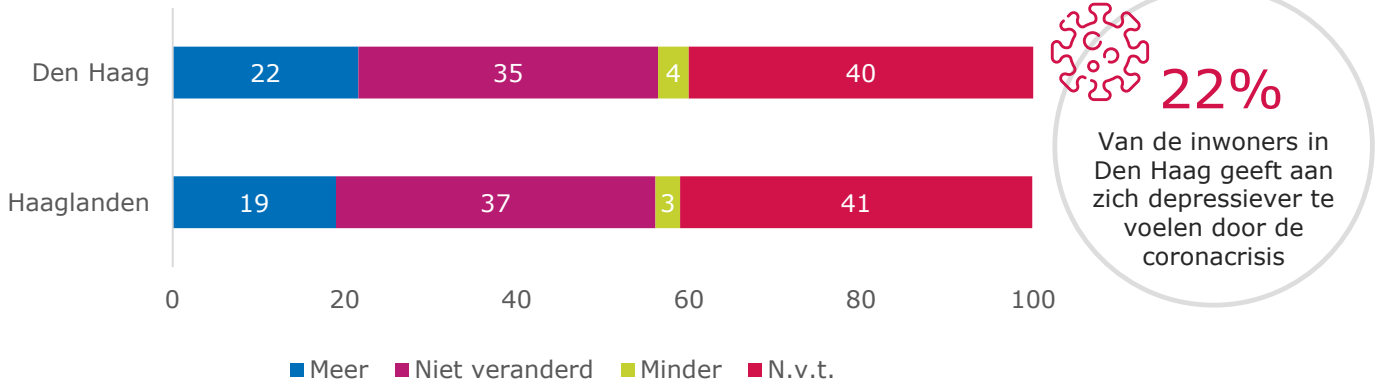

22%
Van de inwoners in Den Haag geeft aan zich depressiever te voelen door de coronacrisis

Percentage inwoners van 18 jaar en ouder dat zich meer, onveranderd of minder depressief voelt door de coronacrisis. Den Haag & Haaglanden, 2020.

Kernpunten

Gezondheidsmeter 2020:

In de Gezondheidsmeter 2020 is een vraag opgenomen om de impact van de coronacrisis op angst en depressie te meten: 'Geef voor de onderstaande onderwerpen [angstig voelen, depressief voelen] aan hoe deze voor u veranderd zijn door de coronacrisis.'

De cijfers die hier getoond worden, zijn niet hetzelfde als de cijfers op de andere pagina's, waar het risico op een angststoornis of depressie wordt getoond. Maar om toch een idee te kunnen geven van de impact van de coronacrisis op gevoelens van angst en depressie zijn deze 2 figuren opgenomen in de factsheet.

Deze vragenlijst is afgenomen in het najaar van 2020, ten tijde van een stijging van het aantal besmettingen, maar nog voor de strenge lockdown van 15 december 2020.

Bij relatief veel mensen van Marokkaanse en Turkse afkomst, mensen die moeite hebben met rondkomen en mensen die zich sociaal uitgesloten voelen zijn gevoelens van angst en depressie toegenomen.

3 Impact coronacrisis

Trend somberheid *(Coronapanelonderzoek Haaglanden)*

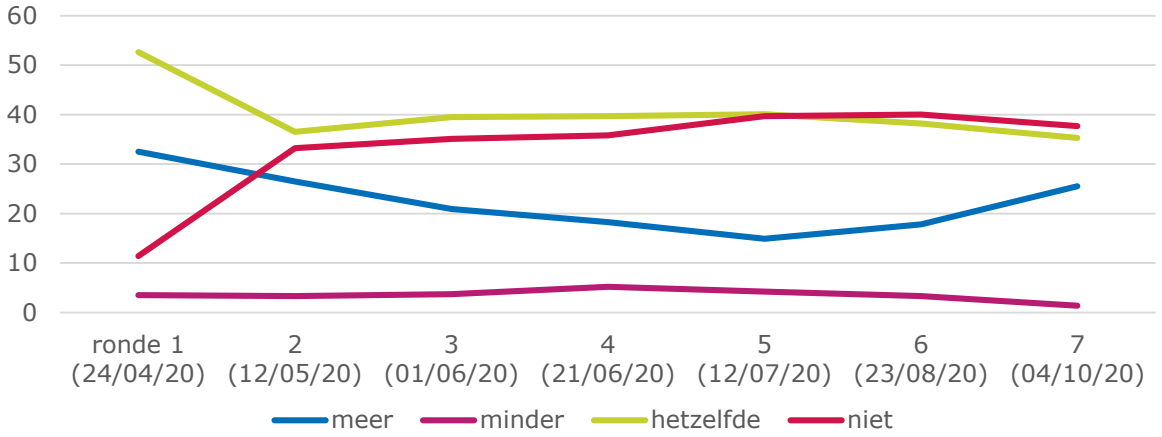

Percentage Haaglandse inwoners dat niet, net zoveel of meer somberheid ervaart vergeleken met voor de coronacrisis. Haaglanden, 2020.

Trend angst *(Coronapanelonderzoek Haaglanden)*

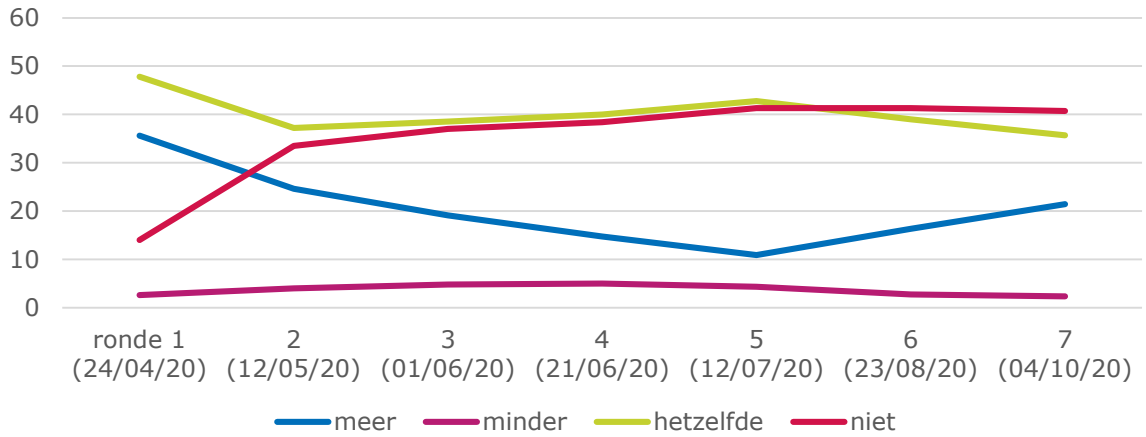

Percentage Haaglandse inwoners dat niet, net zoveel of meer angst ervaart vergeleken met voor de coronacrisis. Haaglanden, 2020.

Kernpunten

Om een idee te geven van de impact van de coronacrisis op gevoelens van somberheid en angst worden hier resultaten van het coronapanelonderzoek getoond.

Coronapanelonderzoek

Het Coronapanelonderzoek loopt sinds april 2020. In dit onderzoek wordt er om de 3 tot 6 weken een vragenlijst afgenomen en wordt er ook gevraagd naar gevoelens van somberheid en angst. Dit is niet hetzelfde als de cijfers op de andere pagina's, waar het risico op een angststoornis of depressie wordt getoond. Maar om toch een idee te kunnen geven van de impact van de coronacrisis op gevoelens van angst en depressie zijn deze 2 figuren opgenomen in de factsheet.

Het percentage inwoners in Haaglanden dat zich somber voelt lijkt groter tijdens perioden waarin de coronamaatregelen strenger zijn, maar lijkt zich daarna weer te herstellen. Hetzelfde geldt voor het percentage inwoners dat zich angstig voelt.

4 Achtergrondkenmerken en risicogroepen – Den Haag

**Significant verschillend t.o.v. de rest van gemeente*

Geslacht

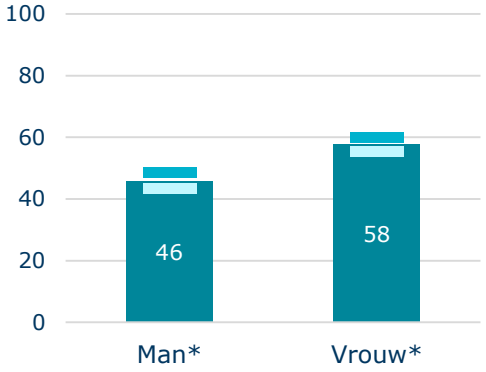

Leeftijd

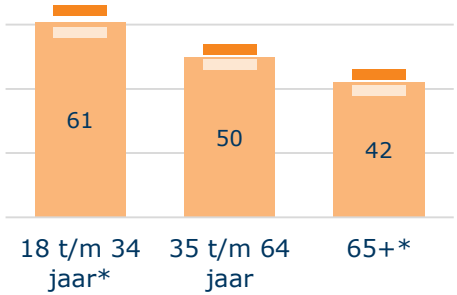

Migratieachtergrond

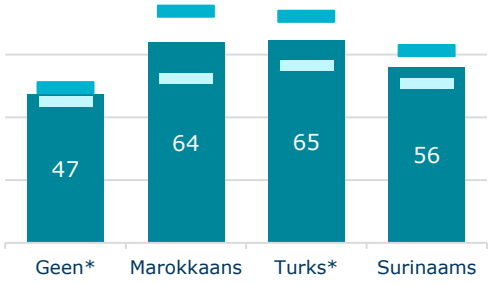

Burgerlijke staat

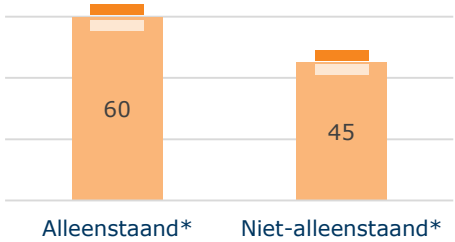

Opleidingsniveau

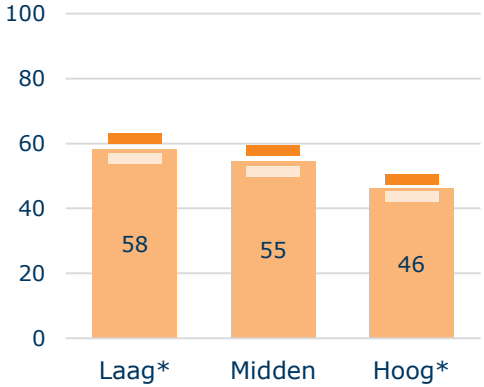

Inkomen

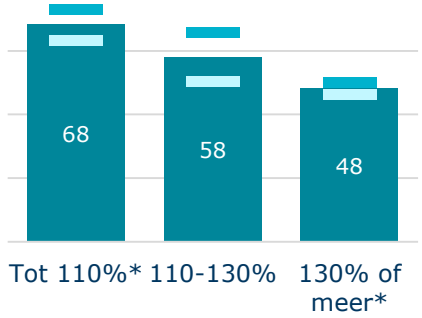

Moeite met rondkomen

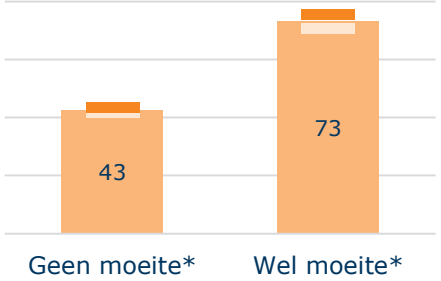

Aandachtswijk

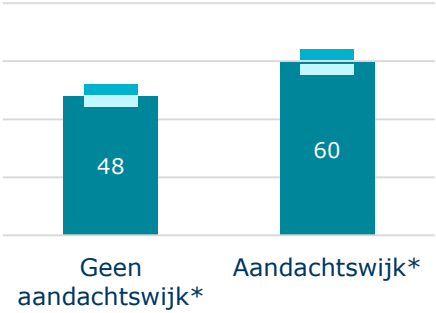

Risicogroepen

- Vrouwen
- 18-34 jaar
- Marokkaanse, Turkse en Surinaamse migratieachtergrond
- Alleenstaanden
- Laag opgeleiden
- Laag inkomen
- Moeite met rondkomen
- Aandachtswijken

5 Angst en depressie naar stadsdelen Den Haag

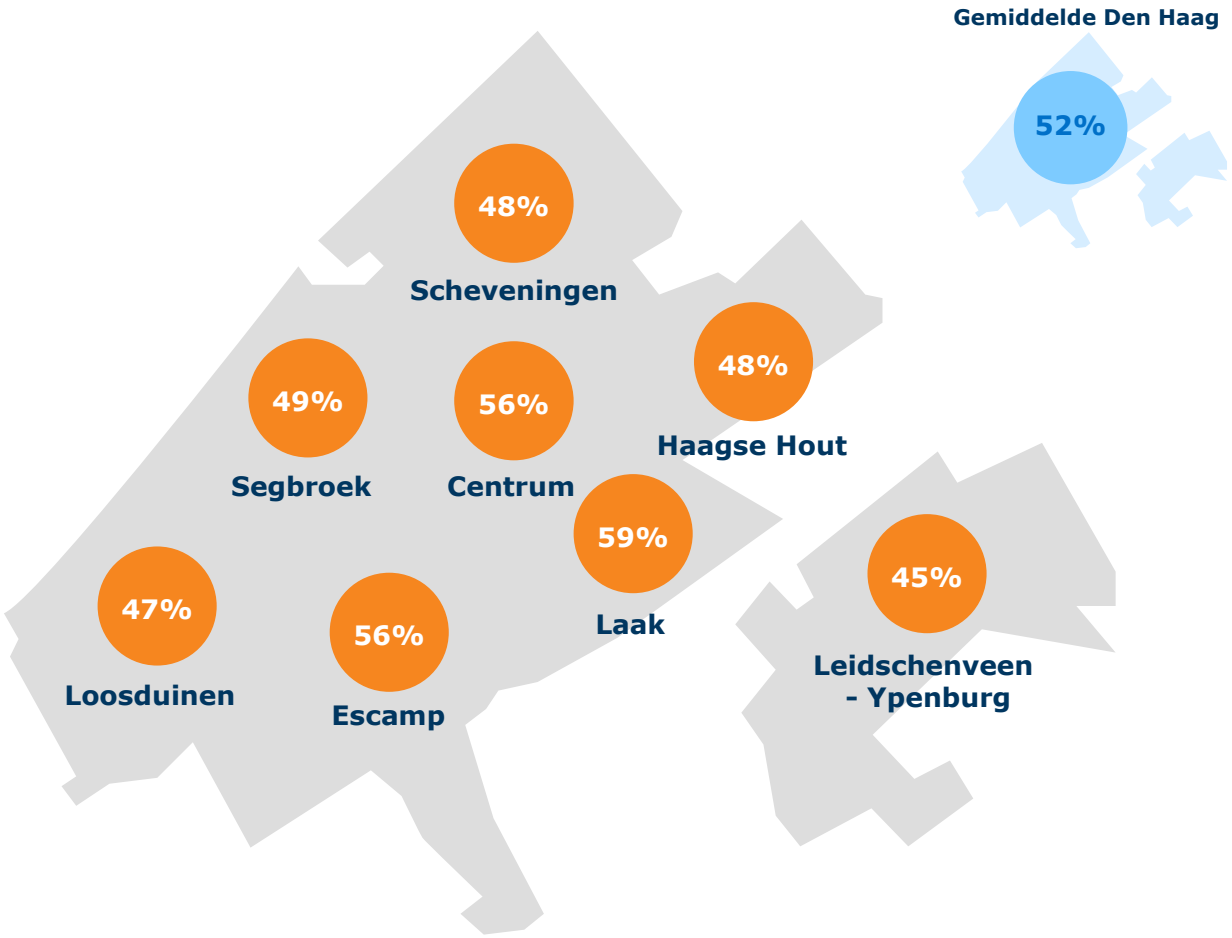

*Percentage inwoners dat een matig of hoog risico heeft op een angststoornis of depressie naar stadsdeel. Den Haag, 2020.**

Kernpunten

- Het percentage inwoners dat een matig of hoog risico heeft op een angststoornis of depressie ligt het hoogst in Laak en het laagst in Leidschenveen-Ypenburg.
- Het percentage inwoners dat een matig of hoog risico heeft op een angststoornis of depressie ligt in Laak, Centrum en Escamp hoger dan van de rest van Den Haag.

** Om te bepalen of er een verschil is tussen het stadsdeel en de rest van Den Haag (Den Haag minus het stadsdeel) zijn de 95%-BI's vergeleken. In alle gevallen overlapte het 95%-BI van het stadsdeel met het 95%-BI van de rest van Den Haag. Dit wordt benoemd als geen verschil, omdat dit betekent dat het verschil kan worden verklaard door toeval. Voor meer uitleg, zie methode op p.11.*

Het percentage inwoners dat een matig of hoog risico heeft op een angststoornis of depressie ligt het hoogst in Laak, Centrum en Escamp.

5 Verdiepende analyses

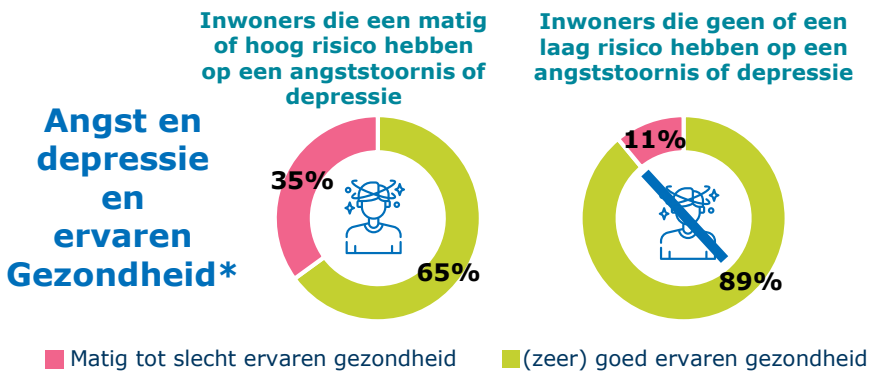

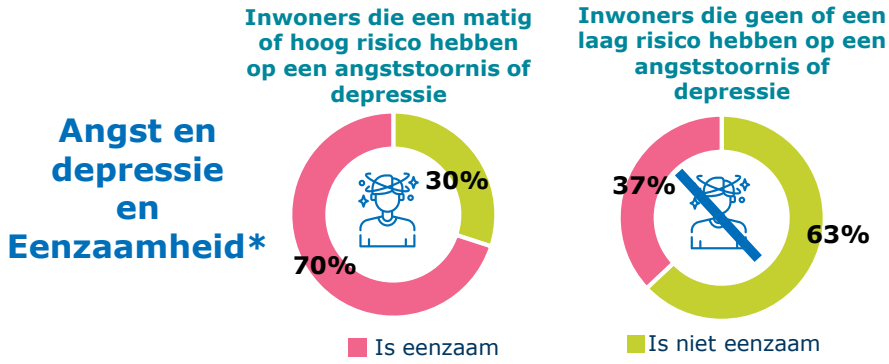

Angst en depressie en lichamelijke & psychosociale gezondheid

	Inwoners die een matig of hoog risico hebben op een angststoornis of depressie	Inwoners die geen of een laag risico hebben op een angststoornis of depressie
Stress		
*Ervaart (heel) veel stress**	39	6
Regie over eigen leven		
*Geen regie eigen leven**	18	2
Sociale uitsluiting		
*Matig tot sterk sociaal uitgesloten**	15	2
Chronische aandoeningen		
*Heeft één of meer chronische aandoeningen**	40	25
Functionele beperking		
*Heeft minimaal één beperking met horen, zien of mobiliteit**	25	9

Percentages voor verschillende indicatoren voor Haaglandse inwoners die een matig of hoog en geen of een laag risico hebben op een angststoornis of depressie. Haaglanden, 2020.

**Significant verschil tussen inwoners met een matig of hoog risico en inwoners met geen of laag risico.*

Kernpunten

- *Bij deze verdiepende analyses is er gekeken naar verschillende indicatoren op het gebied van gezondheid en of er een verschil te zien is tussen Haaglandse inwoners die een matig of hoog en geen of een laag risico hebben op een angststoornis of depressie.*

- Inwoners die een matig of hoog risico hebben op een angststoornis of depressie, hebben **vaker een slechtere ervaren gezondheid** en zijn **vaker eenzaam**. Ook scoren inwoners die een matig of hoog risico hebben op een angststoornis of depressie slechter op het gebied van **lichamelijke en psychosociale gezondheid**.
- Bijv. van de inwoners met een matig of hoog risico, ervaart 39% (heel) veel stress. Bij inwoners met geen of een laag risico is dit significant lager, namelijk 6%.

5 Verdiepende analyses

Angst en depressie en leefstijl

	Inwoners die een matig of hoog risico hebben op een angststoornis of depressie	Inwoners die geen of een laag risico hebben op een angststoornis of depressie
Overgewicht		
Heeft overgewicht	47	46
Voldoen aan beweegrichtlijnen		
*Voldoet niet aan de beweegrichtlijn**	52	48
Roken		
*Rookt**	20	12
Alcoholgebruik		
Is overmatige drinker	14	14
Slaap		
*Staat doordeweeks niet uitgerust op**	27	8

Angst en depressie en leefomgeving

	Inwoners die een matig of hoog risico hebben op een angststoornis of depressie	Inwoners die geen of een laag risico hebben op een angststoornis of depressie
Tevredenheid woning		
*Niet tevreden met woning**	14	6
Tevredenheid woonomgeving		
*Niet tevreden met woonomgeving**	18	7
Groen		
*Onvoldoende groen**	37	27

Percentages voor verschillende indicatoren voor Haaglandse inwoners die een matig of hoog en geen of een laag risico hebben op een angststoornis of depressie. Haaglanden, 2020.

**Significant verschil tussen inwoners met een matig of hoog risico en inwoners met geen of laag risico.*

Kernpunten

- *Bij deze verdiepende analyses is er gekeken naar verschillende indicatoren op het gebied van leefstijl en leefomgeving en of hier een verschil te zien is tussen Haaglandse inwoners die een matig of hoog en geen of een laag risico hebben op een angststoornis of depressie.*

- Op het gebied van **leefstijl** is het percentage **rokers hoger** bij inwoners die een matig of hoog risico hebben op een angststoornis of depressie in vergelijking met het percentage inwoners met geen of een laag risico. Bovendien is het percentage dat **niet aan de beweegrichtlijn voldoet** en het percentage dat **doordeweeks niet uitgerust opstaat hoger** bij de inwoners met een matig of hoog risico op een angststoornis of depressie**.** Er is geen verschil te zien in het percentage met overgewicht en het percentage overmatige drinkers.
- Op het gebied van **leefomgeving** scoren inwoners die een matig of hoog risico hebben op een angststoornis of depressie **ongunstig** op alle drie onderdelen.

Achtergrond

Angststoornissen en depressie behoren tot de meest voorkomende psychische aandoeningen in Nederland en staan in de top tien van ziekten met de hoogst ervaren ziektelast.[1,2] Angststoornissen is een verzamelnaam voor alle stoornissen waarbij er heftige angstklachten optreden zonder reële bedreiging. Voorbeelden van angststoornissen zijn de paniekstoornis of de specifieke fobie. Depressie valt onder de stemmingsstoornissen. Er kan gesproken worden van depressie wanneer er ten minste twee weken sprake is van een aanhoudende depressieve stemming, die bijna dagelijks en gedurende het grootste deel van de dag aanwezig is.[3] Ongeveer één op de vijf volwassenen heeft ooit in het leven een angststoornis of depressie gehad.[1] Het hebben van deze stoornissen kan gevolgen hebben voor het lichamelijk, sociaal en dagelijks functioneren.

Referenties

[1] De Graaf R, Ten Have M, van Dorsselaer S. De psychische gezondheid van de Nederlandse bevolking: NEMESIS-2 Opzet en eerste resultaten. Utrecht: Trimbos Instituut; 2010.

[2] Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Volksgezondheid Toekomstverkenning (VTV) - Volksgezondheidenzorg.info. Ziektelast in DALY's. [Online]. (bezocht op 07 jul 2021); Beschikbaar op URL: https://www.volksgezondheidenzorg.info/ziektelast-nederland#node-ziektelast-naar-afzonderlijke-ziekten.

[3] Van Marwijk HWJ, Grundmeijer HGML, Bijl D, Van Gelderen MG, De Haan M, Van Weel-Baumgarten EM, et al. NHG-Standaard Depressieve stoornis (depressie). In: Wiersma T, Boukes FS, Geijer RMM, Goudswaard AN (eds). NHG-Standaarden 2009. Houten: Bohn Stafleu van Loghum; 2009.

Methode

De cijfers in deze factsheet zijn afkomstig van de Gezondheidsmeter 2020. Dit is een landelijk onderzoek dat eens in de vier jaar wordt uitgevoerd door alle GGD'en in samenwerking met het CBS en RIVM. Meer informatie over dit onderzoek is te vinden op de Gezondheidsgids Haaglanden.

Het onderzoek is uitgezet onder een steekproef van inwoners van Haaglanden. Er is dan altijd sprake van een mate van onzekerheid rond het gemeten gemiddelde. In deze factsheet wordt daarom niet alleen het gemiddelde getoond, maar ook het 95%-betrouwbaarheidsinterval (95%-BI). Het 95%-BI is een interval waar binnen men verwacht dat de werkelijke waarde ligt: stel het onderzoek wordt 100 keer herhaald, dan wordt verwacht dat het gemeten gemiddelde 95x binnen het interval valt. Hoe kleiner het interval is, hoe preciezer de schatting van de werkelijke waarde is. Het 95%-BI wordt kleiner naarmate het aantal respondenten die de vraag beantwoord heeft groter is. Om te bepalen of een verschil tussen twee waarden een werkelijk verschil betreft (geen toeval) is het mogelijk om een statistische toets uit te voeren. In deze factsheet doen we dit door het vergelijken van 95%-betrouwbaarheidsintervallen*. Significante verschillen worden aangegeven met een sterretje. Naast significantie dient altijd te worden beschouwd of gevonden verschillen ook relevante verschillen zijn.

** Bij het gebruiken van deze methode bestaat er een kans dat bij hele kleine verschillen deze als niet significant worden bestempeld terwijl ze dit wel zijn.*

Colofon

Deze factsheet is een uitgave van:

Afdeling Epidemiologie
GGD Haaglanden
Postbus 16130
2500 BC Den Haag
Tel: 088-355 01 00
www.gezondheidsgids.ggdhaaglanden.nl

Overname van gegevens is toegestaan, mits voorzien van duidelijke bronvermelding.

Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben over deze cijfers, dan kunt u contact opnemen met afdeling Epidemiologie van GGD Haaglanden op: **gezondheidsgids@ggdhaaglanden.nl**

Gepubliceerd op 14 februari 2022